

Planbureau voor de Leefomgeving

Op zoek naar het groene goud

Leren van en voor het vitaal platteland

Hans Mommaas, directeur PBL - IBP Vitaal Platteland Bestuurdersconferentie 11 september 2019

PBL agenda leefomgeving

1. Klimaat & energie

Leren van en voor een vitaal platteland

2. Voedsel, landbouw & natuur

3. Vergroening & circulaire economie

11 september 2019 | #PBLNL

4. Sterke (stedelijke) regio's

Veranderend speelveld

complexe, meervoudige opgaven..

Schakelen tussen:

- Overheid & samenleving
- Korte en lange termijn
- Nationaal en decentraal
- Sectoraal en integraal

Oplossing / benadering

- Multi-sector
- Multi-level
- Multi-actor

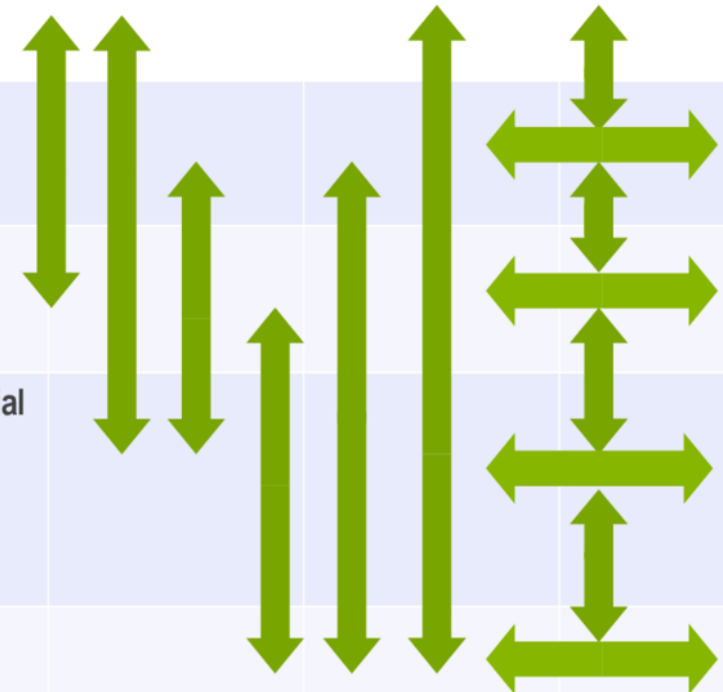
Global level

EU level

National level

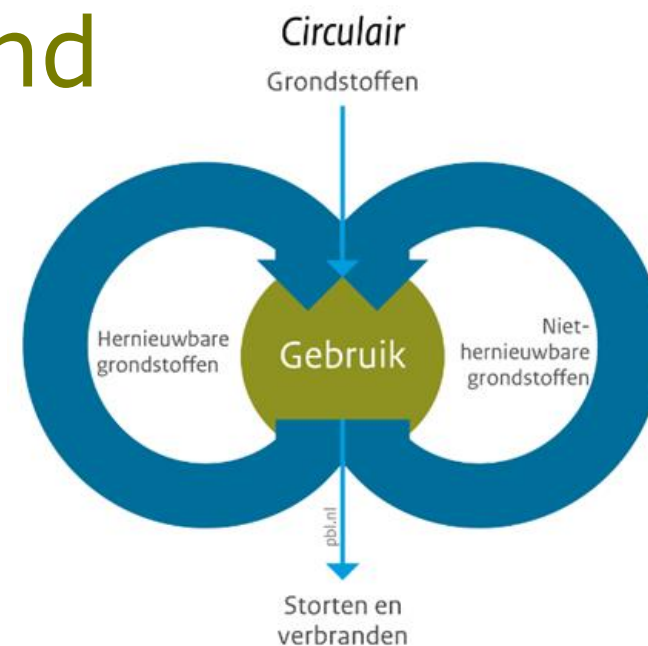
State/provincial level

Local level

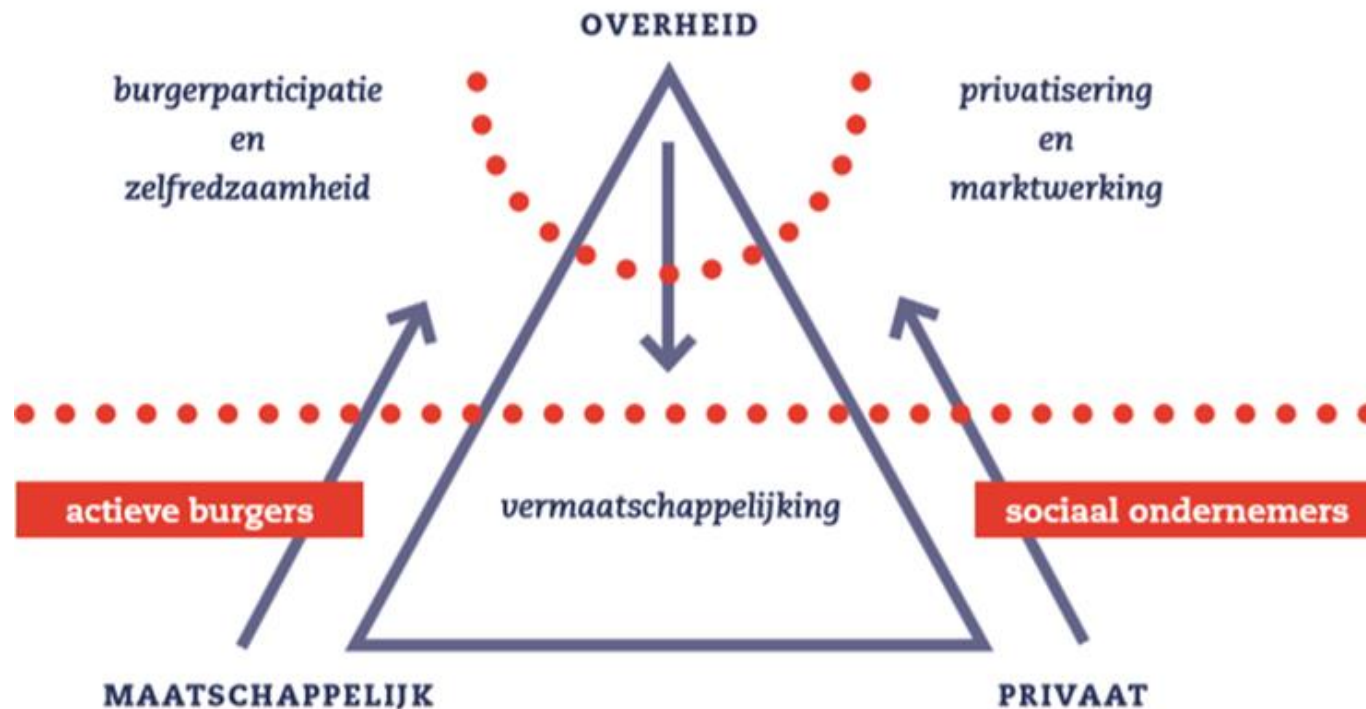

Uitdagingen voor vitaal platteland

- Energietransitie
- Klimaatadaptatie
- Demografische ontwikkelingen
- Natuurontwikkeling (inc stikstof)
- Naar een duurzame landbouw en circulaire economie

Maatschappelijke waarde: niet alleen overheid

Figuur 1 Dynamiek in de realisatie van publieke waarde (van der Steen et al., 2013).

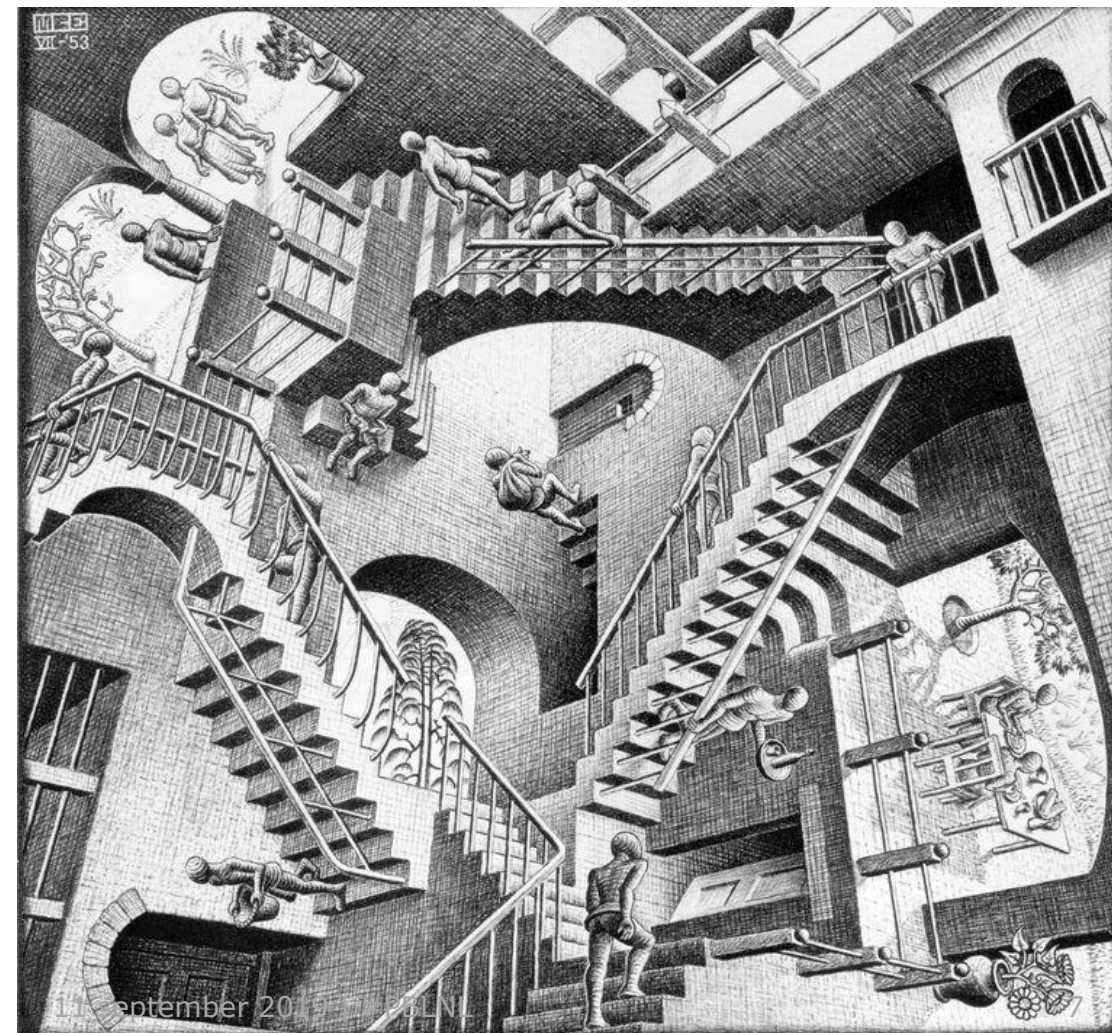
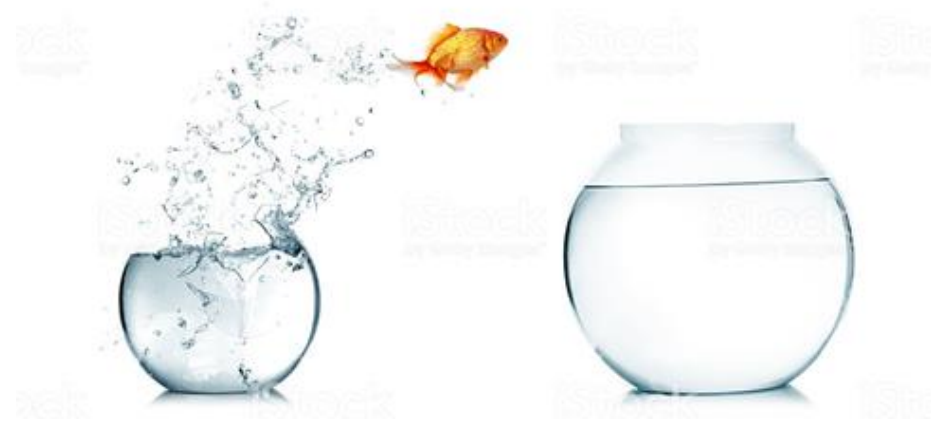

Gebiedsgericht beleid – rode draden

- › Vier rode draden
 - Verticale coördinatie
 - Horizontale samenwerking
 - De wisselwerking tussen verticale coördinatie en horizontale samenwerking
 - Kennis van de inhoud en lerend vermogen

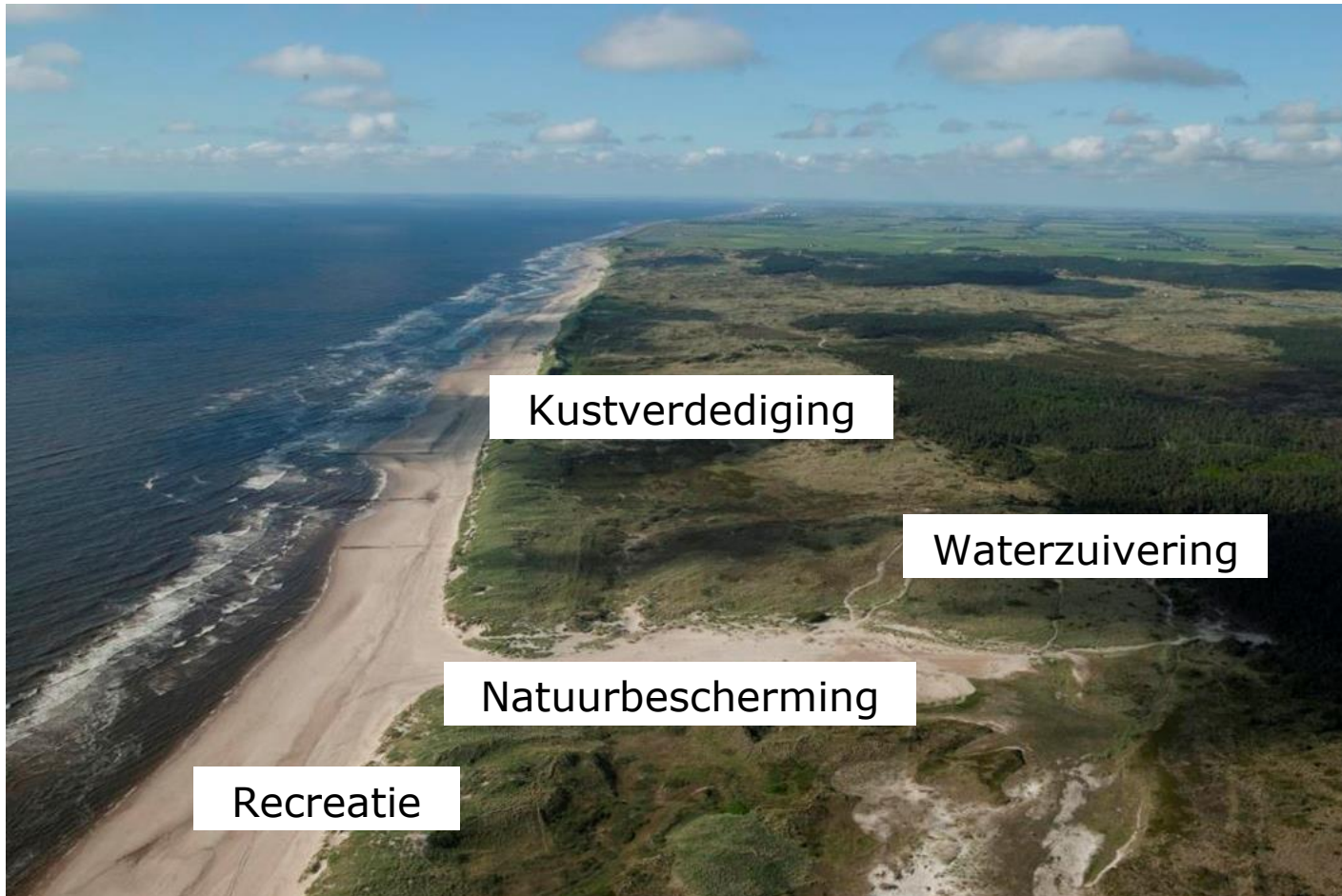
Schakelen in Thorbeckes trappenhuis

- › Inhoud en belangen
- › Bestuurlijk en ambtelijk
- › Met overheden en maatschappij

Betekenis volle verbinding

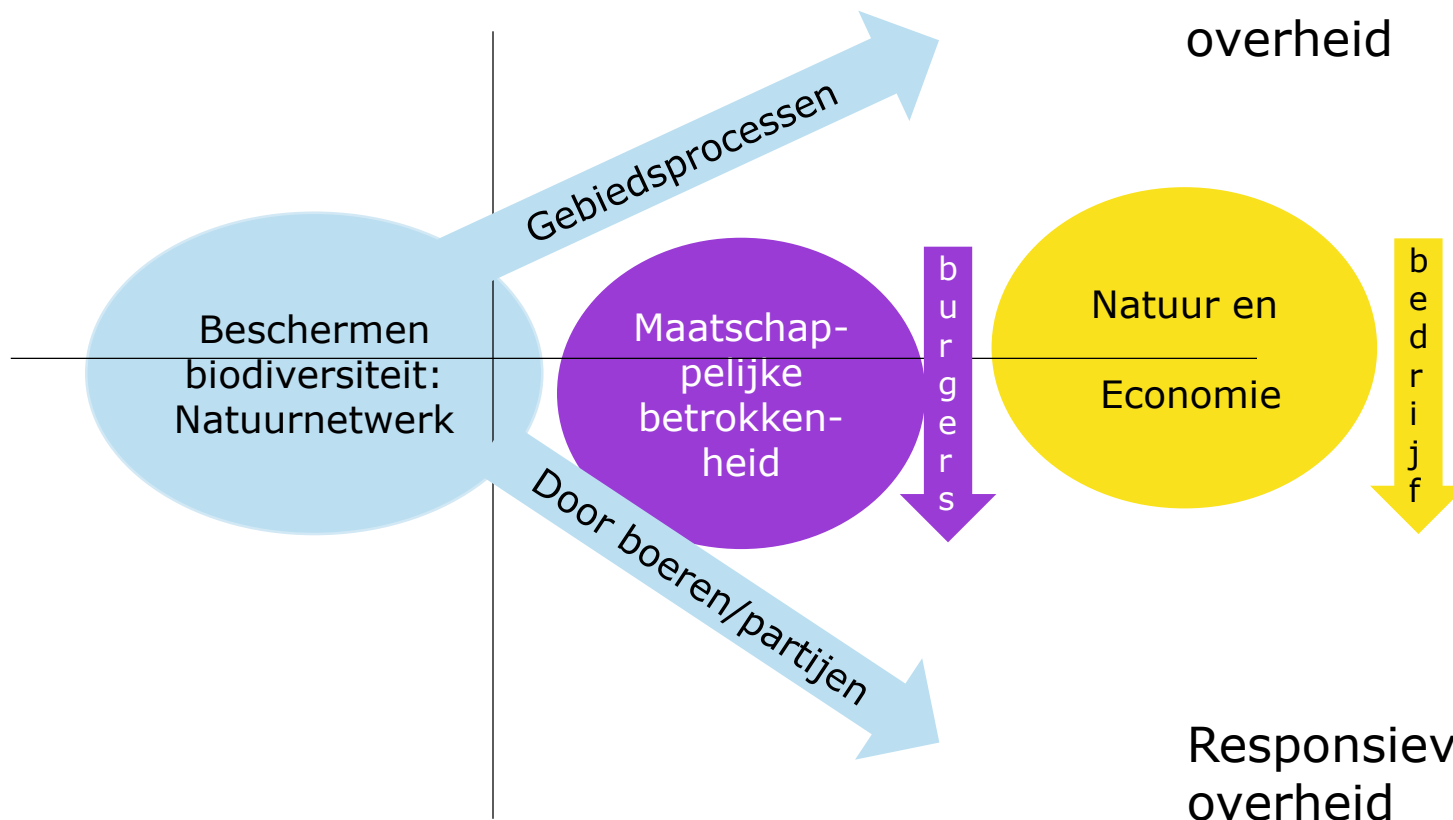

Rol provincie natuurbeleid '12-'16 (multi-actor)

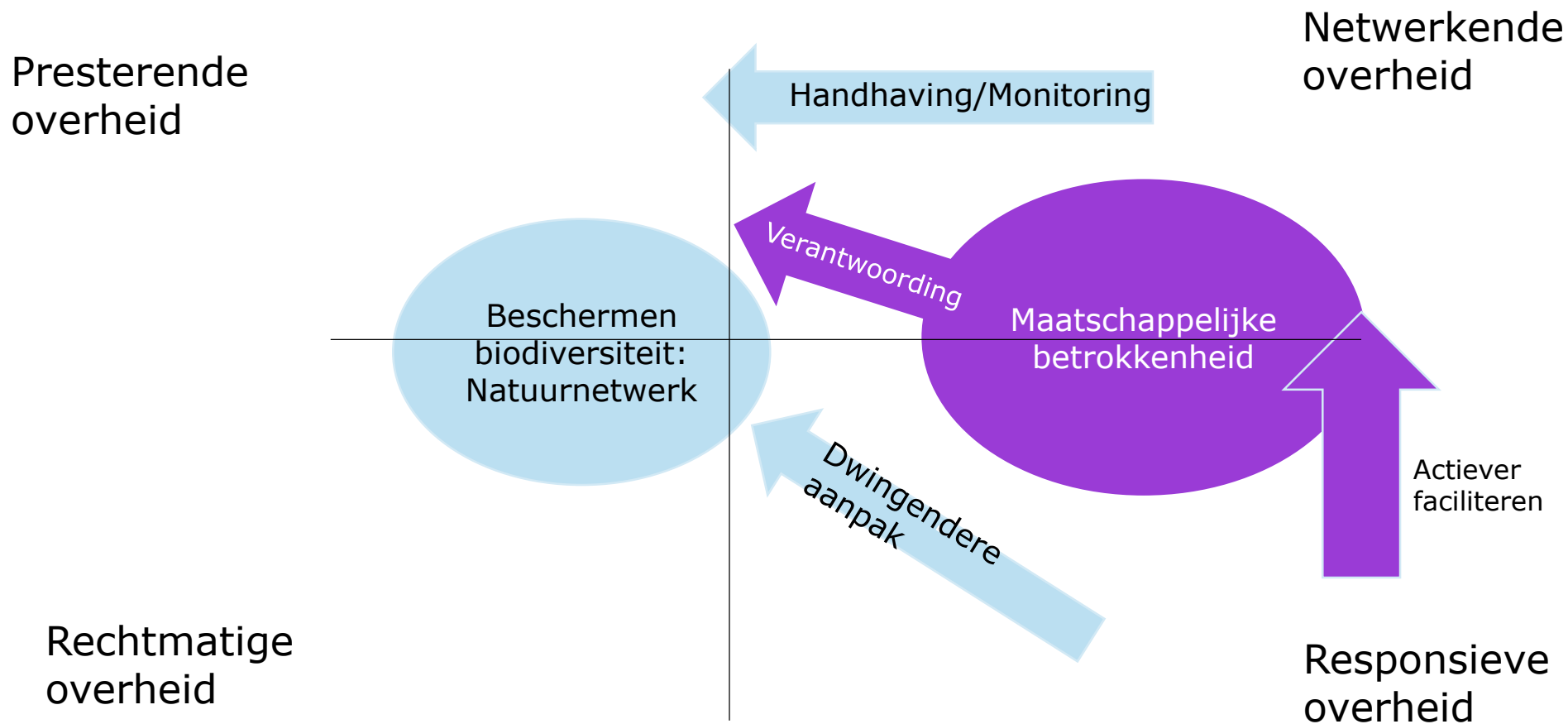
Presterende
overheid

Netwerkende
overheid

Rol provincie natuurbeleid na 2016 (multi-actor)

Ruimte voor de rivier: Overdiepse polder

Schurende ruimte

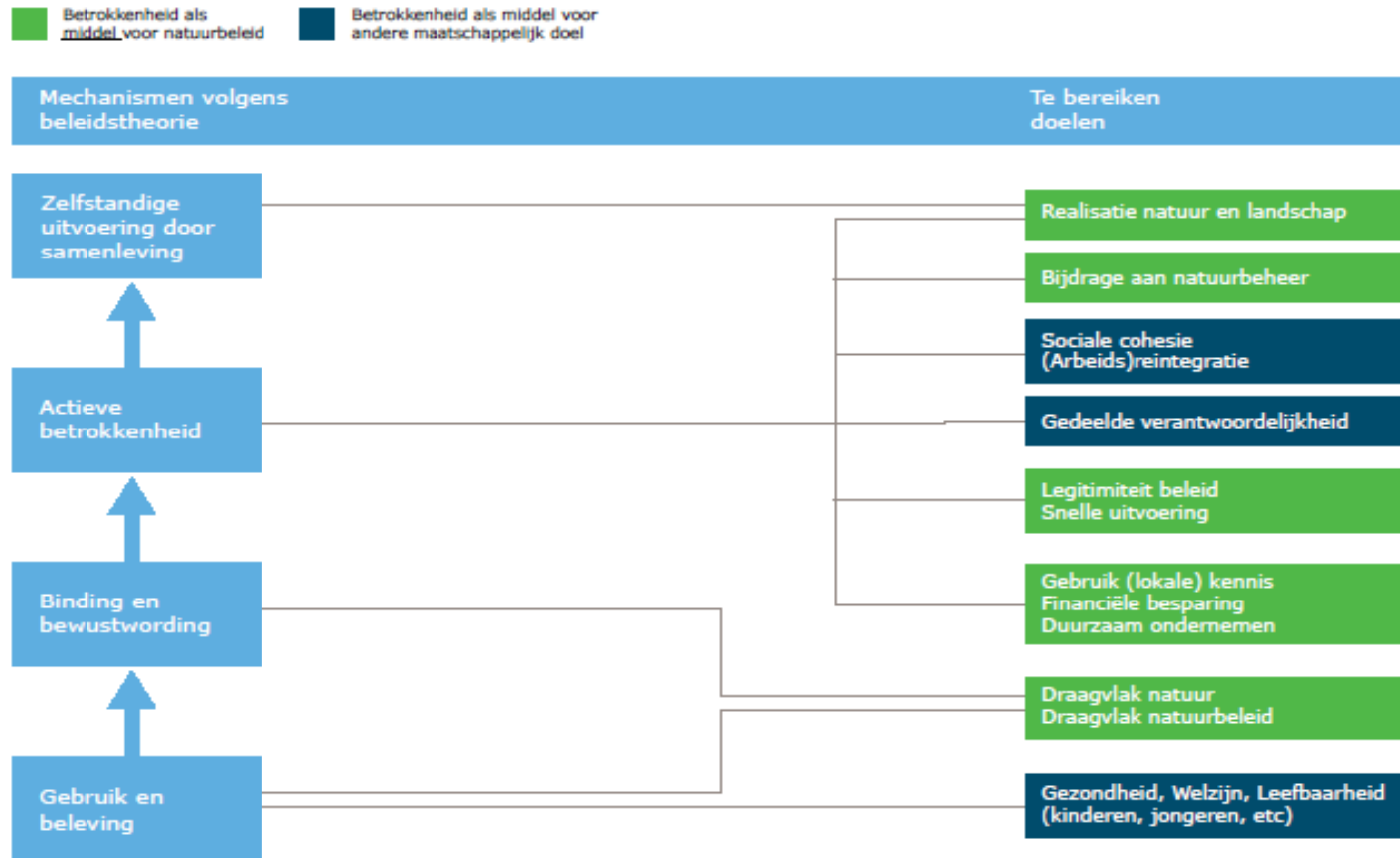
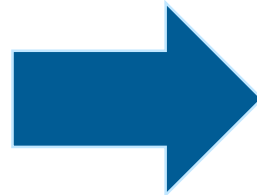

Multi-level: Landbouw en natuur

- Provincies hebben sterke voorkeur om de resterende opgave voor het Natuurnetwerk door bestaande grondeigenaren (veelal boeren) te realiseren.
- In de praktijk is het echter moeilijk om reguliere (hoogproductieve exporterende) boerenbedrijven natuur te laten realiseren. Het is voor provincies lastig om reguliere landbouwbedrijven te betrekken bij natuurinclusievere vormen van landbouw. Deze bedrijven hebben namelijk moeite om natuur in hun verdienmodel in te passen.
- Provincies hebben maar beperkt mogelijkheden om de landbouw te sturen. Veel beleid ligt op nationaal en Europees niveau.

Ambitie maatschappelijke betrokkenheid uitgewerkt

Hoofdambities in natuurbeleid van provincies en Rijk

Bron: PBL

Interbestuurlijk programma Vitaal Platteland

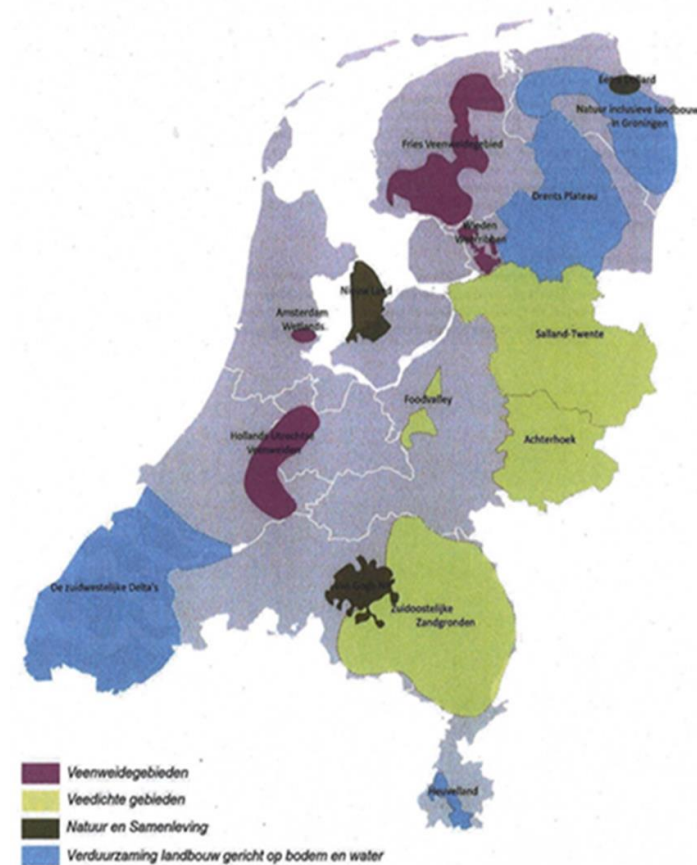

Lerende evaluatie IBP Vitaal Platteland

Vier soorten gebieden:

- Veenweide gebieden
- Veedichte gebieden
- Natuur en samenleving
- Verduurzaming landbouw

Diversiteit in inhoudelijke opgaven
en bestuurlijke betrokkenheid
(breed en smal)

Lerende evaluatie IBP Vitaal Platteland

Achterhoek

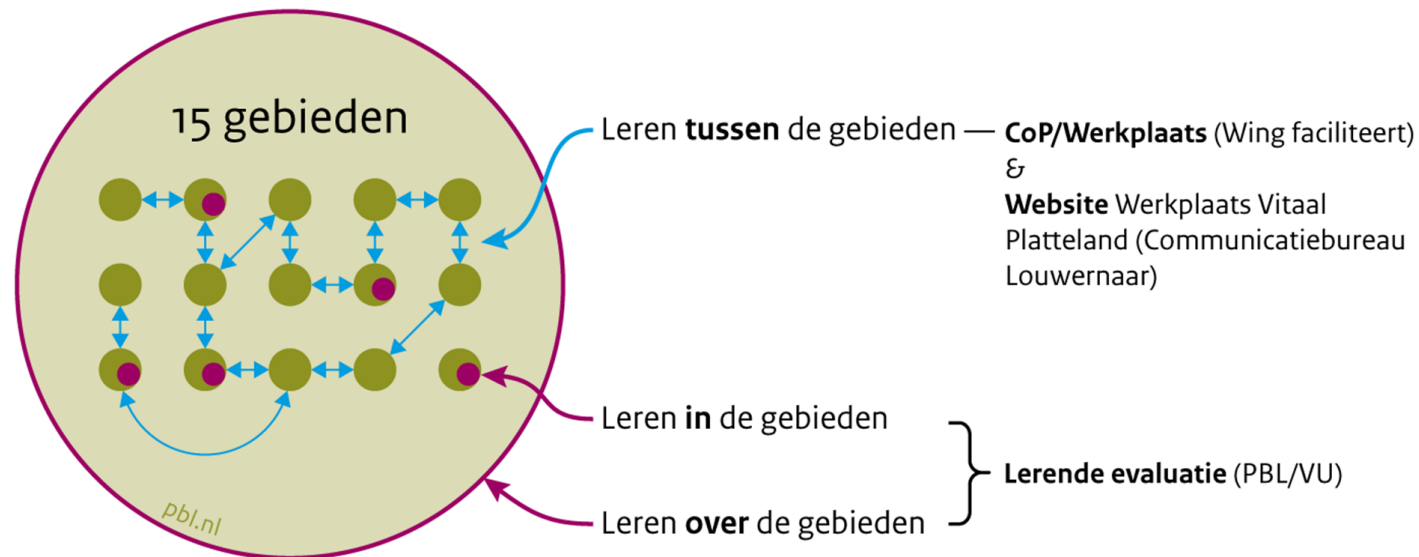
Van Gogh NP io

Westerkwartier

Zuidoostelijke zandgronden

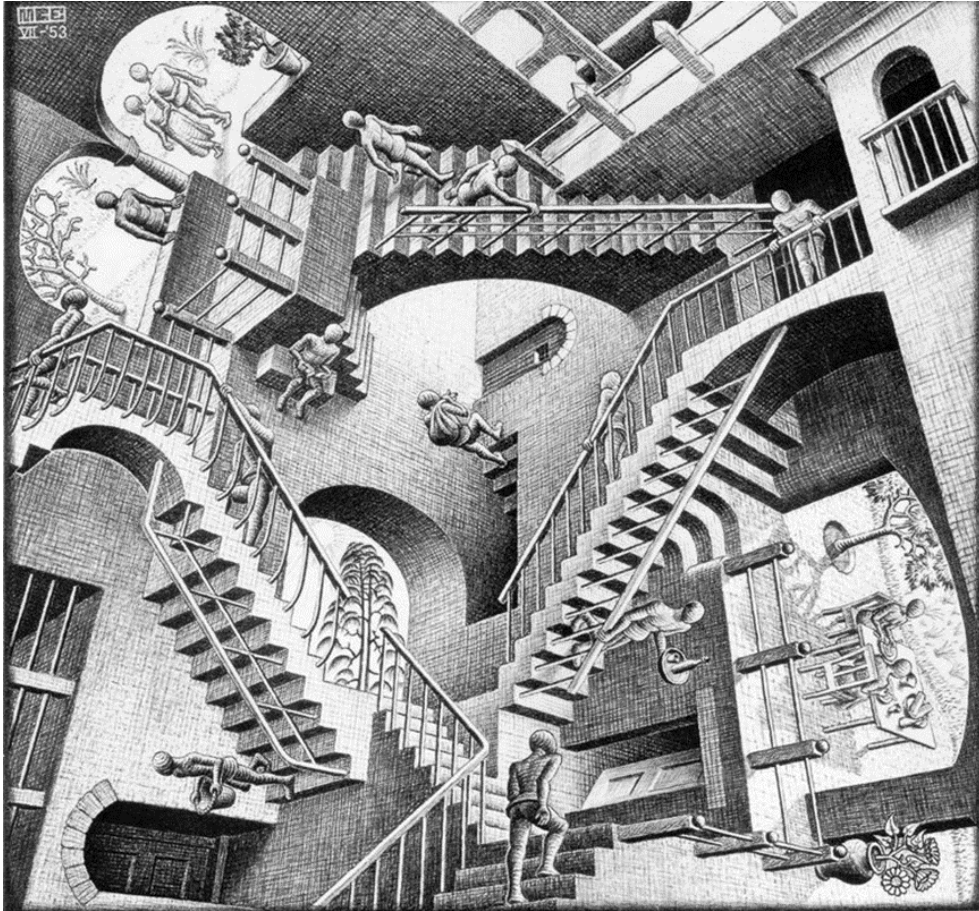
Aldeboarn/De Deelen
(Friese Veenweide)

Leren in het Interbestuurlijk Programma Vitaal Platteland (IBP VP)

Bron: PBL

Inhoud voorop, structuur volgt

Regio en rijk aan zet

